

בחינת ההשפעה של דילול שריגים ופרי על איכות הפרי המתקבל בכרמים נגועים בוירוס קיפול העלים III

תרצה זהבי, ערן הרכבי – שה"מ
גל ספיר – מו"פ צפון

מבוא:

הנחת המחקר היא כי ריכוז הצימוח ע"י דילול שריגים והפחתת העומס מהגפנים ע"י דילול שריגים ואשכולות יאפשרו הבשלה טובה יותר, מבחינת רמת הסוכר והצבע בגפנים. בחינת התוצאות נעשתה בניסויי שדה בהם בוצעו רמות דילול שונות ובחלקות תצפית בהן נעשה בעיקר דילול שריגים ללא אשכולות.

טיפולם בניסויי שדה:

הניסויים הוצבו בכרם של מבוא חמה במרכז הגולן בזנים קברנה סוביניון ומרלו ובכרם מרלו של מבוא חרון.

1) הורדת שריגים חלשים בלבד

2) הורדת שריגים חלשים והשארת אשכול לשריג

3) השארת שני שריגים לסעיף

4) השארת שריג לסעיף

חלקות תצפית:

חלקות תצפית הוצבו בקברנה סוביניון בכרמים של קיבוץ גשור, מבוא חמה ואורטל. בגשור ובמבוא חמה בחלקות הטיפול הורדו שריגים ללא אשכולות, בעיקר כאלה שמקורם מעיניים "לא ניספרות". באורטל הורדו בעיקר שריגים חלשים.

בחלקות הניסוי ובחלקות התצפית נערך מעקב אחר הבשלת הענבים ובציר לקבלת נתוני יבול.

תוצאות:

א. ניסויי שדה.

א.1. קברנה סוביניון.

בניסוי נכללו שלושה טיפולים של דילול שריגים בלבד: סילוק שריגים חלשים, השארת שני שריגים לסעיף או השארה של שריג אחד לסעיף וטיפול נוסף, בו בוצע גם דילול אשכולות אחרי החנטה. שני הטיפולים הראשונים נחשבים לטיפולים מקובלים בכרמים ואילו האחרונים החזקים יותר אינם מקובלים בדרך כלל. התוצאות בשנה זו מראות את ההשפעה החזקה של הדילולים החזקים על היבול. מספר האשכולות בטיפולים אלה היה נמוך במובהק לעומת שני הטיפולים המתונים יותר ואילו היבול היה נמוך יותר אך נבדל במובהק רק בטיפול בו הושארו שני שריגים לסעיף עם אשכול אחד לשריג (טבלא 1). הפחיתה ביבול הביאה להקדמה בהבשלה (כמ"מ ו pH) של הטיפול בו הושאר שריג לסעיף אולם ההבדלים היטשטשו עם התקדמות ההבשלה והירידה במשקל הגרגרים (ציורים 1-2).

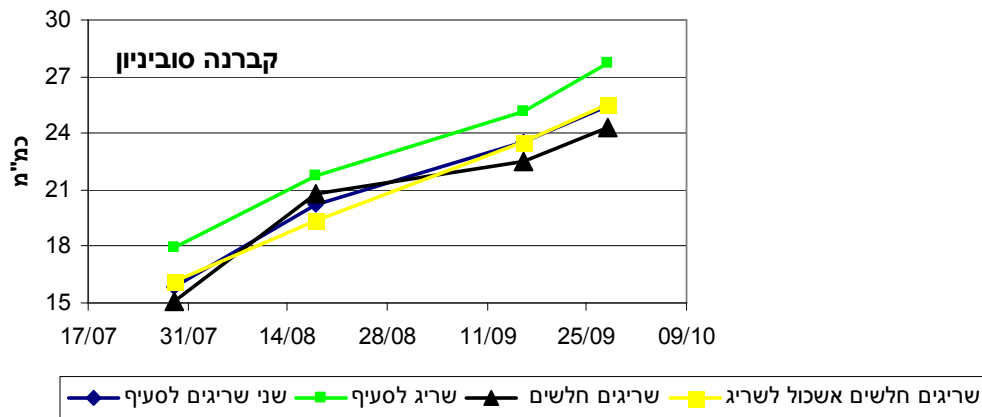
א.2. מרלו

ההשפעה של טיפולי הדילול על נתוני היבול היתה דומה לזו שנמצאה בקברנה – מספר האשכולות היה גבוה יחסית בטיפולי הדילול המקובלים (שריגים חלשים או שני שריגים לסעיף) אם כי מגמה להשפעה על היבול ניכרה גם בטיפול בו הושארו שני שריגים לסעיף לעומת הטיפול בו דוללו רק שריגים חלשים (טבלא 1). רמת הסוכר בבציר היתה גבוהה ביותר בטיפול בו הושאר אשכול לשריג (מובהק) ובטיפול זה נראתה גם מגמה, לא מובהקת, לצבע (מ"ג/ג) טוב יותר (טבלא 2)..

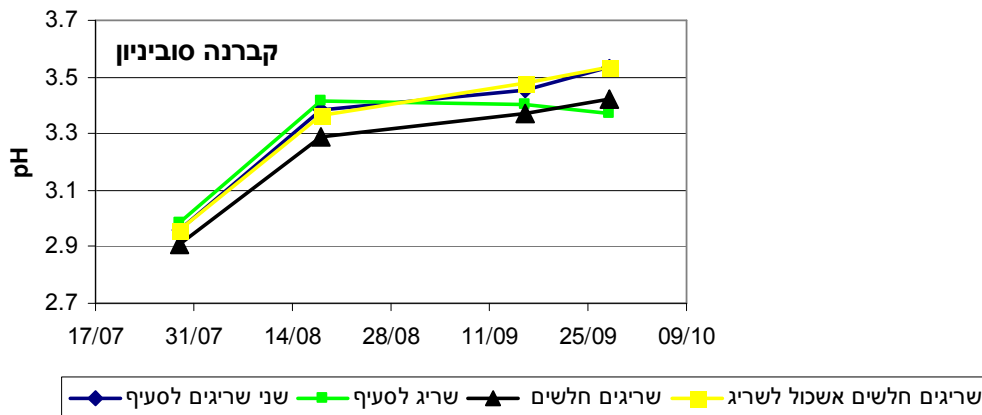
טבלא 1 : נתוני הבציר בשני הזנים.

יבול לגפן (ק"ג)		מספר אשכולות		
מרלו	קברנה	מרלו	קברנה	
A 4.76	A 3.42	A 44.25	A 45.15	הורדת חלשים
AB 3.91	A 3.27	A 42.88	A 41.26	שני שריגים לסעיף
B 2.81	AB 2.59	B 27.45	B 32.90	הורדת חלשים, אשכול לשריג
B 3.11	B 2.27	B 27.50	B 31.65	שריג לסעיף

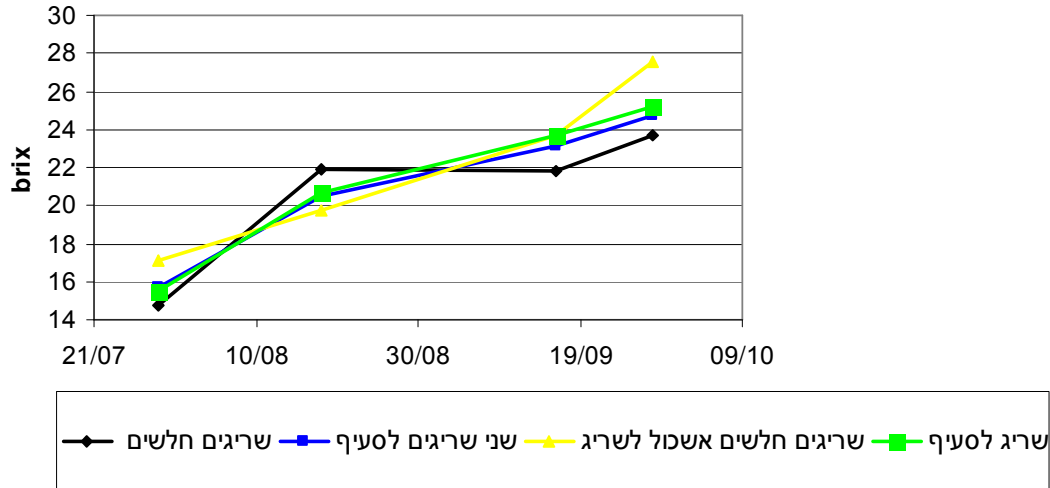
ציור 1 : כמ"מ קברנה סוביניון.

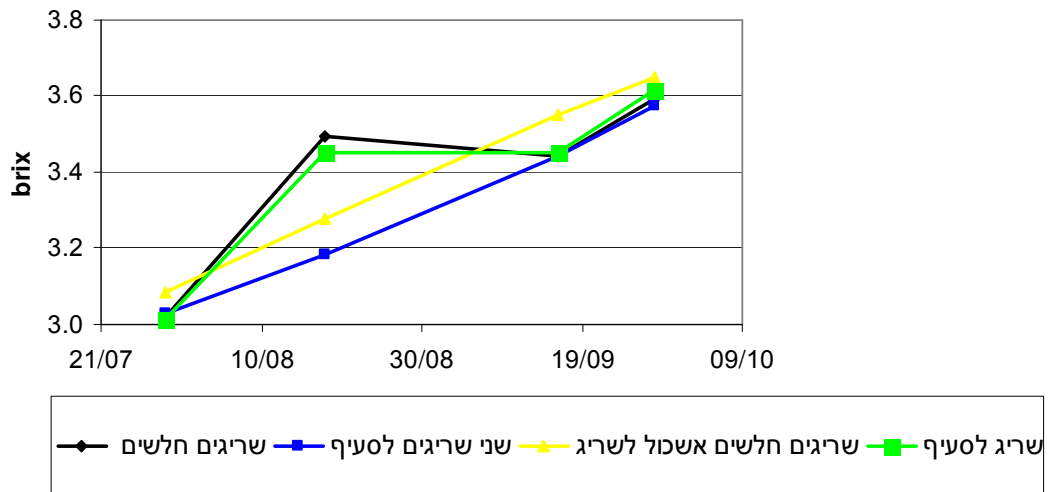
ציור 2 : נתוני pH קברנה סוביניון

ציור 3 : כמ"מ מרלו

ציור 4 : pH מרלו

טבלא 2 : נתוני צבע בבציר בזן מרלו

מ"ג לגרר	מ"ג לגרם	
0.44	1.11	שריגים חלשים
0.49	1.22	שני שריגים לסעיף
0.53	1.34	הורדת חלשים אשכול לשריג
0.52	1.30	שריג לסעיף

ב. תצפיות.

ב.1. גשור.

בשלוש חלקות שונות נערכה השואה בין דילול מוקדם בו הושארו שני שריגים לסעיף לדילול מאוחר אחר חנטה בו סולקו השריגים החלשים. התוצאות מוצגות בטבלא 2.

טבלא 2 : נתוני חלקות הדילול.

ק"ס 2004	ק"ס 2003	ק"ס 2002	דילול	מדד
23	19	21	מוקדם	צבע
21	22	20	מאוחר	(סקלה 1-24)
1190	1070	960	מוקדם	ממוצע של מסחרי
960	1090	1090	מאוחר	(בציר מסחרי)
1281	1214	1202	מוקדם	יבול לדונם (בציר ידני)
1378	1410	1310	מאוחר	
25.8	25.2	26.2	מוקדם	סוכר
25.8	25	24.6	מאוחר	
24/08/2010	31/08/2010	26/08/2010	מוקדם	מועד בציר
05/09/2010	26/08/2010	30/08/2010	מאוחר	

מסקנות ביניים :

בטיפולים בהם בוצע דילול חריף (שני שריגים לסעיף או אשכול לשריג) התקבלה ירידה משמעותית ביבול. היבול בגפנים בהן הורדו רק שריגים חלשים היה 750 ק"ג ו 1050 ק"ג בהתאמה בקברנה ובמרלו והוא פחת בגלל הדילול החזק ל 500 ו 600 ק"ג לדונם בהתאמה. מגמה לא מובהקת בהקדמה של צבירת הסוכר התקבלה בקברנה סוביניון בגפנים בהן הושאר שריג לסעיף ואילו במרלו נראה יתרון קל, גם הוא לא מובהק בצבירת הסוכר וברמת הצבע בבציר בגפנים בהן דוללו האשכולות (סולקו שריגים חלשים ועל הנותרים הושאר אשכול אחד). בחלקות המודל בגשור הושוו למעשה שני הטיפולים הפחות חריפים – השארת שני שריגים לסעיף בדילול המוקדם והורדה של שריגים חלשים (דילול מאוחר). בשלוש חלקות התצפית נמצא יבול נמוך יחסית בדילול המוקדם (בבדיקה מדגמית שניבצרה ידנית, ההבדל לא בא לידי ביטוי בבציר המסחרי). רמות הסוכר, כפי שניבדקו ביום בו ניבצרה תת החלקה הראשונה היו דומות מאד בין הטיפולים השונים. בשתיים מהחלקות הקטעים שדוללו לשני שריגים לסעיף ניבצרו מוקדם לעומת דילול החלשים ובשלישית נבצרו קודם גפני הדילול המאוחר (חלשים). תוצאות שנה זו לא מראות על יתרון מובהק לטיפולי הדילול. בכונתנו לחזור על הניסוי באותה מתכונת גם בשנה הקרובה לפני הסקת מסקנות.